

Zločin u Dragišćima

Izvještaji s glavne rasprave

20. 09. 2010. – izvještaj s glavne rasprave

Izvještava: Martina Klekar - Građanski odbor za ljudska prava

Suđenje prate i: Nenad Marić – OSCE, Gojko Ergić – sin pok. Jovana, Željka Mirković i Bojana Pavlović – kćeri pok. Jovana, Ivica Bačić, pukovnik HV-a

Otvaranje glavne raprave

Predsjednica vijeća otvorila je javnu glavnu raspravu u ovom kaznenom postupku, upoznala prisutne sa sastavom vijeća, utvrdila identitet optuženog i izrekla mu upozorenja.

Mogućnost postavljanja imovinskopopravnog zahtjeva

Predsjednica vijeća upoznala je oštećenike s njihovim pravom na postavljanje imovinsko-pravnog zahtjeva, na što su se oni očitovali u smislu da isti još nisu postavili te da će o tome odlučiti naknadno. Punomoćnika u ovom postupku nemaju.

Čitanje optužnice i izjašnjavanje o krivnji

Nakon što je pročitana optužnica, optuženik je izjavio da ju je razumio, a upitan o tome kakav stav zauzima u odnosu na istu on je rekao: „Priznajem krivnju, ali ne u smislu...“, kada ga je predsjednica vijeća prekinula i rekla da, budeći da je optuženik priznao počinjenje djela, da se može pristupiti iznošenju obrane. Međutim, optuženik i branitelj su tada suglasno izjavili da bi on ipak obranu dao na kraju dokaznog postupka.

DOKAZNI POSTUPAK – saslušanje svjedoka

Svjedok ANTE BUHA

U kritično vrijeme on je bio zapovjednik 113. brigade zadužen za zapadni dio Šibensko-kninske županije. Opt. Vukušić je pripadao izviđačkoj jedinici, te je zajedno s još šest, sedam vojnika bio pridodan 113. brigadi. Nije bilo uobičajeno da se iz Glavnog stožera šalju takve jedinice. Ostale vojnike iz te jedinice svjedok nije poznavao. Misli da je optuženik imao iskaznicu Hrvatske vojske, no da nije pripadao ni jednoj postrojbi. Nije se vodio kao sastavni dio bataljuna svjedoka, iako su mu on i njegovi zapovjednici izdavali zapovjedi. U to vrijeme on ga je vidio na terenu

svega dva, tri puta i ne zna da li je bio u društvu s Morićem i Petrićem, a nije mu poznato da bi njih dvojica bilo kada bili pod zapovjedništvom optuženika. I Petrić i Morić bili su pripadnici 113. brigade. Inače je područje Dragišića i Čiste Male u to vrijeme bilo područje vojnih djelovanja. U akciji u kojoj je sudjelovao i sam optuženik, dan ili dva prije kritičnog događaja, poginuo je hrvatski vojnik. Civil Jovan Ergić je u to vrijeme živio u Gaćelezima, a svjedok ga nije osobno poznavao. Pričalo se da je njegov sin kapetan u četnicima u Čistoj Maloj. Sada pok. Ante Jurićev Martinčev zvani Boban, koji je u to vrijeme bio zapovjednik 3. satnije 3. bataljuna 113. brigade, mu je pričao da je Jovan Ergić, s još jednim civilom kojem on sada više ne zna ime, dobrovoljno išao u Čistu Malu pokušati do crte razgraničenja prenijeti tijelo spomenutoga hrvatskog branitelja.

Nije bio nazočan samom događaju kada je Jovan Ergić ubijen, nego može govoriti samo o događajima od trenutka kad mu je opt. Vukušić doveden i kada je došlo do sukoba između optuženika i Marijana Zorice. Njih dvojica su se sukobili, Zorica je bio jako ljut na Vukušića govoreći kako je isti ubio civila u Dragišićima, a svjedok je tada pozvao vojnu policiju koja je odvela Vukušića. Misli da je on bio sproveden u civilnu policiju, no ne zna koliko je bio zadržan. Svjedok je jednom došao u PP Šibenik dok je optuženi bio тамо, a nije mu poznato da bi nakon razgovora s njim iz PP Šibenik bila pozvana vojna policija da ga sproveđe u zatvor.

Svjedok DEJAN BIRIN

Bio je pripadnik Specijalnog voda 3. satnije 3. bojne 113. brigade, a zapovjednik mu je bio Nikola Rašić zvani Zec. Opt. Vukušića, zvanoga Sigma i Zagi, poznavao je samo iz viđenja, i misli da on nije pripadao ni jednoj postrojbi. Ne sjeća se da bi isti bio u društvu s vojnicima Morićem i Petrićem. O kritičnom događaju zna iz pričanja drugih vojnika. Poznato mu je da su dva četnika išla u Čistu Malu izvući tijelo poginuloga hrvatskog vojnika, što im je uspjelo tek pri drugom pokušaju. Tada je čuo da je netko jednoga od te dvojice ubio.

Svjedok STIPE GOJEVIĆ

Bio je pripadnik 113. brigade, a u kritično vrijeme nije bio ondje. Došao je kasnije kada je u kafiću čuo da se priča da je Sigma ubio nekog Srbinu, no ne zna više tko je to pričao. Predsjednica vijeća ga je upozorila na to da je dao opsežniji iskaz kod istražnoga suca te mu potom pročitala taj iskaz, a on je naveo da u cijelosti ostaje kod istoga.¹

Svjedok NIKOLA RAŠIĆ zvani ZEC

On je bio zapovjednik Voda za specijalne namjene pri 113. brigadi. Dvojica civila, pok. Ergić i Vukojević, budući da su bili pravoslavne vjere, bili su zamoljeni od strane Hrvatske vojske da

¹ Ispitan u istrazi dana 01. 06. 2010. svjedok je iskazao da u vrijeme ubojstva Jovana Ergića nije više bio u toj brigadi i nije bio na području Šibenika. On je 15. prosinca 1991. zajedno s Antonijem Rocom prešao u jednu specijalnu postrojbu pri Glavnem stožeru HV-a te su bili upućeni na područje Trogira. Dok je bio na području Šibenika, u par je navrata vidio Božidara Vukušića zvanoga Sigma, no nije s njim kontaktirao. Sigma se najviše družio s Vodičanima, osobito sa sada pok. Antom Jurićevim Martinčevim zvanim Boban. Kasnije je po kafićima čuo da je Sigma ubio civila srpske nacionalnosti, no ne zna koliko su te priče istinite.

odu u Čistu Malu i donesu tijelo hrvatskog vojnika ubijenoga par dana prije. S tim civilima su dogovarali zapovjednik satnije Ante Juričev Martinčev zvani Boban, Marijan Zorica i on, a za to su tražili odobrenje od zapovjednika bojne u Vodicama. Druga zamolba ticala se toga da pogledaju koliko naoružanja i ljudstva ima neprijatelj u Čistoj Maloj te da ih o tome po povratku izvijeste. Donijeti tijelo pokojnika im je uspjelo tek drugi dan te su tada ispitivani; on je ispitivao Ergića, a Martinčev drugoga civila. Dok je ispitivao Ergića, sjedeći u tenkovskom rovu, došao je opt. Vukušić i bez razloga pucao u toga civila. On mu nije dao nikakav znak za takvo postupanje, dapače rekao mu je da se skloni, jer ispituje civila, na što se optuženi uistinu sklonio svjedoku iza leđa i nakon nekoliko trenutaka ispalio kratki rafal u Ergića, bez ikakvoga razloga i povoda. On je bio iznenaden i uzrujan zbog takvog njegovog postupanja te ga je pitao zbog čega je to učinio, a ovaj mu je odgovorio: „Koliko su oni naših pobili.“ Prije ovoga događaja opt. Vukušić je bio s njima na položaju, ne zna koliko dugo, a on ga je video svega dva, tri puta. Zna da je išao na izviđanje u Čistu Malu. Ivica Petrić je bio jedno vrijeme u njegovoj postrojbi, no on ga je udaljio otamo iz razloga jer mu jedna akcija nije uspjela, nakon čega se stvorila sumnja da prodaje informacije neprijatelju. Morić je bio u 113. brigadi, no nije bio u njegovom vodu.

Županijski državni odvjetnik je **odustao** od ispitivanja svjedoka Denisa Meštrova te je dao **suglasnost** da se čitaju iskazi svjedoka ispitanih u istrazi, i to: Gorana Roce, Nevena Ivasa, Ante Bareše i Marka Bareše. Branitelj nije bio suglasan da se iskazi ovih svjedoka čitaju.

Glavna rasprava je odgođena za **21. 09. 2010. u 9,00 sati**, kada će se nastaviti s dokaznim postupkom.

Zapažanja:

Izjašnjavajući o tome kakav stav zauzima prema optužnici optuženik je rekao: „Osjećam se krivim, ali ne u smislu...“, kada je prekinut od strane predsjednice vijeća, koja je odmah konstatirala na zapisnik da je optuženik „priznao krivnju djela“. Takvo njen postupanje, a i postupanje ostalih sudionika u postupku (posebno njegovog branitelja) čija je reakcija u tom trenutku izostala, je nekorektno, jer ista nije ni pokušala utvrditi što optuženik uistinu misli i kakav stav zauzima. Ako netko izjavi da se osjeća krivim, ali ne u smislu kako ga se tereti optužnicom, to se ne može uzeti za priznanje.

Upozorenja svjedocima nisu korektno izrečena, već je samo konstatirano na zapisnik da se svjedoci upozoravaju u smislu odredbe čl. 238. i 236. Zakona o kaznenom postupku (dalje ZKP)

Predsjednica vijeća prilikom saslušanja svjedoka na glavnoj raspravi dosta olako pristupa čitanju njihovih iskaza iz istrage. Naime, odredbe ZKP-a nalažu da se svjedoka prvo pozove da u slobodnom izlaganju iznese sve što mu je poznato, a tek nakon toga da mu se predovi njegov raniji iskaz, ako postoje neke razlike u njegovom iskazivanju na glavnoj raspravi i u tom ranijem iskazu. Međutim, na ovoj raspravi je praksa da mu se predočava iskaz iz istrage nakon što je na

raspravi tek započeo svoje izlaganje, odnosno da predsjednica vijeća svjedoke već za vrijeme njihovog slobodnog izlaganja podsjeća na ono što su rekli u istrazi.

Svjedok Dejan Birin je u svom iskazu naveo da mu je poznato „da su dva četnika išla u Čistu Mal“. On je, dakle, pok. Jovana Ergića u sudu na glavnoj raspravi, na kojoj je bila nazočna i obitelj pokojnika, nazvao četnikom, na što nije reagiralo ni vijeće, ni itko od ostalih sudionika u postupku. To je nadasve ponižavajuće prema pokojniku i prisutnim oštećenicima.

21. 09. 2010. – nastavak dokaznog postupka

Izvještava: Martina Klekar - Građanski odbor za ljudska prava

Suđenje prate i: Nenad Marić – OSCE, Gojko Ergić – sin pok. Jovana, Zorana Deljanin – novinarka „Novog lista“

Svjedok MIRKO VELEGLAVAC

Svjedok je naveo da se ne sjeća nikakvih pojedinosti vezanih za predmetni događaj, a niti eventualnog razgovora koji bi on vodio s optuženikom povodom smrti Jovana Ergića, te je predsjednica vijeća konstatirala da svjedok iskazuje jednako kao na zapisniku od 04. lipnja 2010. godine.² Naveo je kako mu smeta to što ga se posljednjih mjeseci „bombardira“ raznim lažnim informacijama u medijima, kojima se od njega nastoji pod svaku cijenu „iščupati“ da je on sastavio taj zapisnik, međutim on se toga doista ne sjeća.

Svjedokinja MILICA ERGIĆ (supruga pok. Jovana Ergića)

U jutro 28. prosinca 1991. godine je u njihovu kuću u Gaćelezima došla supruga Vukolaje Ergića te je rekla njenom suprugu Jovanu Ergiću da je Boban poručio da dođe kod Vukolaje u kuću. On je otišao i vratio se nakon 15-ak minuta, bio je uznemiren, pušio je cigaretu, plakao i govorio da ga je strah. Rekao joj je da su mu naredili da ide „preko“, odnosno u Čistu Malu, po tijelo poginuloga hrvatskog vojnika. Međutim, toga dana nisu uspjeli donijeti tijelo pa su išli i drugi dan oko 8 ili 9 sati u Čistu Malu. Oko 12 sati toga dana vidjela je da je vojni auto dovezao kući Vukolaju, no ne i njenoga supruga. Vukolaja joj je rekao da je Jovan ostao na ispitivanju. Nakon

² Saslušan kod istražnog suca svjedok je iskazao da se ne sjeća da bi on 1991. godine sastavljaо zapisnik o informativnom razgovoru s optuženim povodom smrti Jovana Ergića. Tada mu je navedeni zapisnik predložen te je iskazao da je potpis ispod imena Mirko Veleglavac naizgled njegov, ali da se on ne sjeća da je on sastavio taj zapisnik. Bilo je na tisuće takvih zapisnika, zapravo službenih bilješki, a 90 posto tog posla se svodilo na to da se vojnici ne vratre na vrijeme sa odsustva i slično (ako bi nešto ukrali, napravili neki nered u gradu), o čemu bi onda bili upoznati zapovjednik brigade ili niže rangirani časnici, ovisno o čemu se radi. Svjedok je od 9. ili 10. mjeseca 1991. godine do ljeta 1992. godine bio mobiliziran i raspoređen u pravnu službu 113. brigade. U to vrijeme je zapovjednik 113. brigade bio pukovnik Ivan Bačić.

pola sata došao je drugi vojni auto iz kojega jeizašao jedan mladi gardist i pitao je da li je ona supruga Jovana Ergića pa kada je ona potvrđno odgovorila, on joj je rekao da je njen suprug poginuo. On joj nije ništa govorio o okolnostima u kojima je poginuo, samo je rekao da je poginuo. Tijelo njenoga supruga je vraćeno 06. siječnja 1992. godine.

Svjedok NEVEN IVAS

Svjedok je u kritično vrijeme bio pripadnik voda za specijalne namjene pri III. satniji III. bojne 113. šibenske brigade, a zapovjednik toga voda bio je Nikola Rašić zvani „Zec“. U vrijeme kada je ubijen Jovan Ergić, on nije bio u Dragišićima, nego je došao tek kasnije poslijepodne te mu je Nikola Rašić, sav izbezumljen, ispričao kako je Vukušić bez riječi ubio toga civila, dok ga je on ispitivao o položaju tenkova i minobacača u Čistoj Maloj. U njihovoј postrojbi Božidar Vukušić se prvi put pojavio polovicom listopada 1991. godine. Svjedoku nije poznato pod čijim je bio zapovjedništвом, no svakako nije bio u njihovoј satniji.

U istrazi je svjedok naveo „da ih je Vukušić nagovarao da idu s njim, da im on bude zapovjednik, što su odbili svi osim Ivica Petrića, koji je otisao s njim, a kasnije su njih dvojicu vidali povremeno“. Na današnjem ročištu, upitan o tome gdje ih je Vukušić nagovarao da pođu s njim, svjedok je odgovorio da misli da je on tada bio u HOS-u pa da ga je nagovarao da pode s njim u HOS. Naveo je da poznaje Ivicu Morića i Ivicu Petrića, no da ne zna gdje su bili u vrijeme kada je Jovan Ergić ubijen.

Svjedok ANTE BAREŠA

On je u to vrijeme bio zapovjednik II. voda III. satnije III. bojne 113. brigade. Na dan kada je ubijen srpski civil Jovan Ergić on je bio na položajima u Dragišićima, ali na drugom kraju sela u odnosu na taj događaj, tako da sam događaj nije video. O tome mu je kasnije govorio Ante Juričev Martinčev zvani „Boban“, sada pokojni, tj. rekao je da je „Sigma“, a to je bio nadimak Božidara Vukušića, ubio Jovana Ergića. On sam nije poznavao ni „Sigmu“ ni toga „staroga“.

Svjedok MARKO BAREŠA

On je bio zapovjednik III. odjeljenja u II. vodu III. satnije III. bojne 113. šibenske brigade. Toga dana kada je ubijen Jovan Ergić, on je bio na položaju u Dragišićima, no taj položaj nije bio blizu mjesta gdje se ubojstvo dogodilo. Bilo mu je poznato da će dva srpska civila ići preuzeti tijelo poginuloga hrvatskog vojnika, što je i učinjeno, a nekoliko sati nakon toga on je čuo da je „Sigma“ ubio staroga Ergića. To su mu pričali Ante Juričev Martinčev zvani „Boban“, Nikola Rašić zvani „Zec“, a pričali su i drugi.

Svjedok je za optuženika naveo da nije bio u njihovoј četi, odnosno Bobanovoј, a to je III. satnija, nego da je ondje dolazio tek povremeno.

Svjedok NEVEN SLAVICA

U vrijeme ubojstva Jovana Ergića 1991. godine on je bio pripadnik 113. brigade, specijalnog voda vodičke čete, kojoj su zapovjednici bili prvo Miljenko Deronja, nakon njega Ante Buha, a poslije Ante Juričev Martinčev zvani „Boban“. Zapovjednik specijalnog voda vodičke čete je bio

Nikola Rašić zvani „Zec“, a on je bio njegov zamjenik. Svjedok je naveo da se sjeća da su angažirana dva srpska civila, od kojih je jedan bio Jovan Ergić, da s mrtvačkim kolima i bijelom zastavom odu u Čistu Malu po tijelo piginuloga hrvatskog vojnika, koji je par dana prije poginuo u akciji oslobađanja Čiste Male. Međutim, to im je uspjelo tek drugi dan, kada su ponovo došli u Čistu Malu.

Po povratku iz Čiste Male Nikola Rašić je u jednom grudobranu ispitivao Jovana Ergića o tome koliko na suprotnoj strani ima vojnika, tenkova i slično, dok je desetak metara dalje u drugom grudobranu netko drugi ispitivao drugog srpskog civila. Tada su počeli ondje dolaziti civili, rodbina piginulog hrvatskog vojnika, a s obzirom da je to bila prva linija fronte, Rašić mu je rekao da spriječi ulazak civila. On je otisao od njega i naredio dvojici, trojici vojnika da postupe po Rašićevoj uputi. Kada je odlazio od Rašića i sada pok. Ergića, Rašić je držao jedan mali notes i olovku i on je bio u grudobranu s civilom, a pet-šest metara povrh njih bila su još dvojica hrvatskih vojnika, no oni ovom svjedoku nisu bili poznati. Također, ne može reći je li tamo bio i taj „Sigma“, jer on toga čovjeka nije poznavao, niti ga je kasnije ikada više vidio, tako da ga ne bi mogao ni prepoznati. Vratio se nazad i sve je bilo isto kao i kada je otisao; rekao je zapovjedniku Rašiću da je spriječio ulazak civila, a on je rekao da je i on uskoro gotov i da će uskoro ići otamo. Svjedok se okrenuo leđima u odnosu na njih, a bio je udaljen 10 – 15 metara, kad je začuo rafal. Okrenuo se te je ugledao kako iz grudobrana sav izbezumljen izlazi Rašić i govori: „On nije normalan.“ Na koga se to odnosilo, svjedok to ne zna. Rašić je zastao kraj njega kada mu je to govorio, a ova dvojica koja su s njim bila u grudobranu su prošla pored njih. Rašić je još naveo da je taj koji je ubio civila rekao: „Koju p.... materinu lažeš, j.... ti mater četničku!“, nakon čega je u njega ispalio rafal. On je tada krenuo do grudobrana i video je da onaj civil leži mrtav. Kasnije su mu drugi pričali da je „Sigma“ ubio tog civila iz razloga jer je ovaj lagao.

Svjedok IVICA MORIĆ

Poznaje opt. Vukušića kao časnog pukovnika Hrvatske vojske, s kojim je neko vrijeme bio u ratu. Naveo je da sumnja da je Vukušić počinio djelo za koje ga se tereti. On sam *tempore criminis* nije bio na mjestu događaja. Nije mu poznato o pogibiji civila Jovana Ergića, nego je tek kasnije čuo da je isti nastradao i da je pogubljen u Gaćelezima. Govorilo se u Vodicama, Pirovcu i Šibeniku da je Vojna policija zbog tog ubojstva privela Božidara Vukušića, te da je upravo on to učinio. Međutim, svjedok ne zna ni kako se to odigralo ni tko je to počinio, jer on tom događaju nije bio nazočan niti je išta video.

Nakon što mu se predočava dio obrane okrivljenog dane u istrazi, koji počinje riječima: „...na cesti na rubu jarka ja sam video svog vojnika Ivicu Morića“, a završava riječima „...da valjda onda ja kao zapovjednik moram preuzeti odgovornost i preuzeti zapovjed...“, svjedok je naveo da je to notorna laž, odnosno da nije istina da mu je okrivljenik bio zapovjednik, a ni da je on tada bio na mjestu događaja. Svjedok je također negirao navode da je on nakon ubojstva Jovana Ergića išao s okrivljenikom i još trojicom vojnika prijaviti taj slučaj Vojnoj policiji u Šibeniku.

Na današnjem ročištu svjedok je naveo da su oni bili tzv. „leteća grupa“, koja je išla uvijek tamo gdje se zapucalo, te da je optuženi bio također pripadnik te grupe. Da li je optuženi imao kakvu organizacijsku ulogu na tom području, svjedok je naveo da on to ne može potvrditi, no da

vjerojatno jest. Iskazao je da ostaje pri tome da njemu nitko nije bio zapovjednik pa tako ni opt. Vukušić. Kasnije je s Vukušićem prešao u 134. brigadu.³

Svjedok IVICA PETRIĆ

Naveo je da nema nikakvih saznanja o predmetnom događaju, osim onih iz medija. Bio je pripadnik voda za specijalne namjene 113. brigade, a zapovjednik mu je bio Nikola Rašić zvani „Zec“. U vrijeme kritičnog događaja on uopće nije bio na tom području. Dana 26. prosinca 1991. godine sudjelovao je u napadu na Čistu Malu pri čemu su on i kolega ostali u okruženju iz kojega su se izvukli 27. prosinca u jutarnjim satima, a nakon toga su dobili slobodne dane. On, dakle, iskazuje da 29. prosinca 1991. godine uopće nije bio prisutan na položaju. Svjedoku nije poznato koje je poslove obavljao optuženi.⁴

Svjedok MILI MILOŠ⁵

On je u kritično vrijeme bio zapovjednik postrojbe Vojne policije 113. brigade Hrvatske vojske. Kritičnoga dana opt. Vukušić je po pripadnicima osiguranja bojne 113. brigade doveden u prostorije Vojne policije, koje su tada bile u šibenskom naselju Šubićevac. Svjedok navodi da je u trenutku privođenja optuženik izgledao kao da je pod nekim opijatima, odnosno da je stekao dojam da je ovaj smanjeno ubrojiv i da je on nečija žrtva. Nakon što je od uhićenika uzeta izjava Vojna policija je odredila 48-satno zadržavanje, a nakon toga je priveden u civilnu policiju, a ne odmah u vojni zatvor, i to iz razloga što vojna policija tad nije imala ni tehničke ni druge uvjete da se provede kvalitetna krim-obrada. U zgradi civilne policije obavljena je klasična krim-obrada i tu je optuženik zadržan do večernjih sati. Od optuženika su uzeti otisci prstiju, oduzeto je oružje na balističko vještačenje, a da li je uzeta krv na analizu, to svjedoku nije poznato. Na pitanje optuženika kada ga je ponovno preuzeila Vojna policija i kada je bio odveden u zatvor na Mandalini svjedok je odgovorio da ga vojna policija nije preuzeila, jer ga ujutro nisu našli u zgradi civilne policije. On je, naime, sutradan ujutro poslao ljude po optuženika da ga dovedu u Vojnu policiju radi daljnog tijeka postupka, no oni su se vratili i rekli da ga u zgradi policije nisu našli te da im je od strane djelatnika PP Šibenik rečeno da je on pušten.

Svjedok RADOSLAV JURIČEV SUDAC

Na današnjem ročištu svjedok je naveo da ostaje u cijelosti kod onoga što je iskazao kod istražnog suca pa je tako konstatirano i na zapisniku.

³ U istrazi, saslušan dana 29. lipnja 2010. godine na Županijskom sudu u Zadru, svjedok je naveo da je on od 1991. do kraja 1992. godine bio zapovjednik sastava HOS-a te je bio raspoređen na III. zborni područje operativne grupe koja je djelovala na području od Zadra do Dubrovnika. Bio je zapovjednik II. satnije, a to je bila interventna satnija, koja je brojala do 80 ljudi i to po potrebi. Nadređeni zapovjednik mu je bio Rodoljub Barić, poslije Jakov Špadina i na kraju general Ante Gotovina. U istrazi je svjedok također naveo da ne zna kojoj je postrojbi pripadao opt. Vukušić, a kada bi dolazio da bi se predstavljao kao pukovnik koji ima zapovjedi od generala Tusa. Također je tada naveo da njegova grupa nije uopće kontaktirala s civilima, a ni s grupom kojoj je pripadao opt. Vukušić.

⁴ U istrazi je naveo da je opt. Vukušića upoznao baš prije kretanja u akciju u Čistu Malu, kada su trebali uništiti dvije minobacačke jedinice, a to je bilo 26. prosinca 1991. godine. To je bilo prvi puta da ga je vidi, a kasnije ga je još susreo u nekoliko navrata, no nije se s njim upuštao u razgovor.

⁵ Prilikom davanja svoga iskaza na današnjem ročištu ovaj je svjedok koristio bilješke.

U istrazi je svjedok naveo da je u to vrijeme on bio zapovjednik mehaniziranog voda 113. brigade, a u vrijeme kada je ubijen civil Jovan Ergić bio je na položaju u Velimu. O stradavanju toga civila saznao je naknadno od vojnika koji su dolazili na položaj. Pričalo se da su taj Jovan i još jedan civil isli po tijelu hrvatskog vojnika te, kada su ga dovezli na mrtvačkim kolicima, umjesto da ga s tih kolica odlože na asfalt, oni su tijelo „iskrenuli“ na travu. Sve je to navodno revoltiralo opt. Vukušića zvanoga „Sigma“, koji je potom ubio Jovana Ergića.

Svjedok je poznavao Jovana Ergića, kao i većinu Srba s tog područja, dok je opt. Vukušića znao samo iz viđenja te nije s njim komunicirao niti se družio.

Svjedok MARIO BARIŠIĆ

Naveo je da u cijelosti ostaje kod onoga što je iskazao u istrazi. U dokumentima koje mu je dao Tvrtko Pašalić i rekao mu da iste uništi, a on to nije učinio, pronašao je službenu zabilješku odnosno zapisnik o informativnom razgovoru, koji je s opt. Vukušićem obavljen u Vojnoj policiji Šibenik. Naveo je da osobno vjeruje opt. Vukušiću te da su mu vojnici Morić i Petrić osobno pričali da su njih dvojica i optuženik bili pripadnici iste grupe, tzv. „Sigmi“, pod zapovjedništvom optuženika, a kasnije Bobana.

Vijeće je, temeljem odredbe čl. 331. st. 2. ZKP-a⁶, donijelo rješenje da se iz iskaza svjedoka Maria Barišića, danoga pred istražnim sucem dana 04. lipnja 2010. godine, **izdvaja dio iskaza** na stranici 4 istog zapisnika, koji počinje riječima: „... i zapisnik u kojem je Božidar Vukušić priznao ubojstvo Jovana Ergića pred pravnom službom 113. brigade Mirkom Veleglavcem, **kao nezakonit dokaz**, te se isti ima izdvojiti iz spisa i dati na čuvanje istražnom sugu.

Zamjenik ŽDO Šibenik je izjavio da odustaje od dokaznog prijedloga da se pozove i ispita kao svjedok Tvrtko Pašalić, kao nepotrebnog i suvišnog za ispravno presuđenje.

Svjedok MARIJAN ZORICA

Naveo je da ostaje kod svog iskaza danog u istrazi, u kojemu je naveo da je u kritično vrijeme bio zapovjednik II. pješačke satnije III. pješačke bojne 113. brigade Hrvatske vojske, a bili su na bojišnici u vodičkom zaledu i držali položaje na crti sela Dragišić. Dana 29. prosinca 1991. godine mu je Ante Juričev zvani Boban sugerirao da ispita Vuju ili Vujadina Ergića, jednog od dvojice civila koji su se vratili s neprijateljskih linija donijevši tijelo njihova poginuloga suborca. Rekao je Bobanu da nema smisla toga civila ispitivati o brojnosti i naoružanju neprijatelja i njihovim položajima, jer mu on ionako neće dati točne informacije. No, budući da je ovaj tako

⁶ Zapisnici o prijašnjem ispitivanju osoba koje su oslobođene dužnosti svjedočenja (čl. 234.) ne smiju se pročitati ako te osobe uopće nisu pozvane na glavnu raspravu ili su na glavnoj raspravi izjavile da neće svjedočiti. Vijeće će odlučiti da se ti zapisnici izdvoje iz spisa i odvojeno čuvaju (čl. 78.) Tako će vijeće postupiti i u svezi s drugim zapisnicima i obavijestima predviđenima u čl. 78., ako nije prije donesena odluka o njihovu izdvajaju (čl. 331. st. 2. ZKP-a). Kad je u ovom Zakonu propisano da se na nekom dokazu ne može utemeljiti sudska odluka, istražni će sudac na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti odlučiti o izdvajanju toga dokaza iz spisa najkasnije do završetka istrage, odnosno davanja suglasnosti istražnog suca da se optužnica može podignuti bez provođenja istrage. Izdvojeni dokazi se nakon pravomoćnosti rješenja zatvaraju u poseban omot i čuvaju kod istražnog suca odvojeno od ostalih spisa i ne mogu se razgledati niti se njima može služiti u postupku (čl. 78. ZKP-a).

tražio, on je otišao s civilom do obližnje kuće, a s njima je bio i njegov vojnik – vozač Jerko Neven Mišura. Svjedok je naveo da praktički nije ni počeo ispitivati ovoga civila kada je začuo rafalnu paljbu. Mišura je otišao pogledati što se događa i kada se vratio rekao je da je onaj drugi civil ubijen. Nije siguran je li mu on tada rekao tko je ubio Jovana Ergića ili je to spomenuo netko od nazočnih vojnika kada su izlazili iz spomenute kuće. On je o svemu izvjestio zapovjednika III. bojne Antu Buha, u zapovjedništvu III. bojne u Vodicama, gdje je zatekao opt. Vukušića. To ga je jako razljutilo, jer je prethodno čuo da je ovaj ubio Jovana Ergića, i otvoreno se s njim sukobio rekavši mu da se makne iz okolice Šibenika, jer će ga on u protivnom ubiti. Tu je bilo još vojske, a izašao je i zapovjednik Buha te se situacija tada smirila.

Opt. Vukušića je svjedok prvi put vidio par dana prije kritičnog događaja. Rekli su mu da je on došao sa sjevera, no svjedok ne zna da li iz zadarskog zaleđa, jer je s njim bio u društvu i Morić koji je otamo, ili od nekud drugdje. Također mu je rečeno da je optuženi izviđač, specijalac. Uglavnom, on nije pripadao svjedokovo satniji i nije s njim imao posla.

Zamjenik ŽDO Šibenik je odustao od dokaznog prijedloga da se kao svjedok sasluša Goran Roca, uz navod da je to sad suvišno i nepotrebno za ispravno presuđenje.

Pročitani su Zapisnik o obdukciji mrtvoga tijela pok. Jovana Ergića, Izvod iz Kaznene evidencije za optuženika te je pregledan foto-elaborat sačinjen od strane Odjela krim – policije, naknadno dostavljen u spis.

Vijeće je usvojilo prijedlog branitelja optuženika da se od PP šibensko – kninske, PP Šibenik, zatraže podaci o eventualno provedenoj kriminalističkoj obradi opt. Božidara Vukušića dana 29. prosinca 1991. godine ili naknadno, a vezano za uzimanje otisaka prstiju, vještačenja oružja, nalaza krvi i mokraće optuženika, ukoliko su oduzeti neposredno iza utuženoga događaja. Predsjednica vijeća je konstatirala da će isti podaci, ukoliko postoje, biti dostavljeni sudu tijekom dana do 14,00 sati.

Današnja glavna rasprava je odgođena za sutra 22. rujna 2010. godine u 9,00 sati.

22. 09. 2010. – nastavak dokaznog postupka, govori stranaka, objava presude

Izvještava: Martina Klekar - Građanski odbor za ljudska prava

Suđenje prate i: Nenad Marić – OSCE, Gojko Ergić, Željka Mirković i Bojana Pavlović – djeca pok. Jovana Ergić, Zorana Deljanin - novinarka „Novog lista“

Nastavak dokaznog postupka:

Pročitano je izvješće PP šibensko – kninske dostavljeno суду 21. rujna 2010. godine iz kojeg proizlazi da isti u evidenciji nemaju podataka o kriminalističkoj obradi nad opt. Vukušićem.

Budući da stranke nisu imale dalnjih dokaznih prijedloga, vijeće je pristupilo saslušavanju okrivljenika.

Obrana okrivljenika

Na početku iznošenja svoje obrane okrivljenik je izrazio kajanje zbog ubojstva Jovana Ergića te se ispričao obitelji umrloga i zamolio ih da mu jednoga dana oproste ako to s njihove strane bude moguće. Naveo je da ga taj događaj proganja, da ima nesanice i noćne more. Liječio se u bolnicama u Jankomiru i u Svetosimunskoj ulici u Zagrebu. Zbog svega ovoga izgubio je najvažniju osobu u životu, a to mu je bila njegova zaručnica, s kojom se veza prekinula otkad je on u pritvoru.

U svom izlaganju okrivljenik je rekao da je od pok. Ante Juričev Martinčev zvanoga „Boban“ bila dana zapovijed da se Jovan Ergić ubije ako ne bude govorio istinu te da mu je Boban to osobno rekao. Ivica Morić je stajao na grudobranu te mu je rekao da ima zapovijed da ubije Jovana Ergića ukoliko ovaj bude lagao, na što mu je on odgovorio da će on sam to učiniti, kao zapovjednik svoje grupe – voda za specijalne namjene, u kojem su bili i Morić i Petrić te još neki drugi kojima sada ne zna imena. Neposredno prije ispitivanja okrivljenik je pitao Nikolu Rašića zna li on za tu zapovijed te mu je ovaj potvrđno odgovorio. Između njega i Rašića bio je dogovoren znak da ako ovaj potonji počne kimati glavom, da okr. Vukušić tada treba pucati u Ergića. Tijekom ispitivanja Jovan Ergić je govorio da njih tamo u Dragišićima ima mali broj, 20 ili 25, da bi kasnije govorio da ih ima 500 ili nešto manje, na što je okrivljenik rekao: „Vidiš da laže, laže!“, a moguće je i da mu je tada opsovao „četničku mater“. Potom je upitao Rašića: „Je li laže?“ na što je ovaj kimnuo glavom, čime mu je dao znak da puca te je tada okrivljenik ispalio rafal u Jovana Ergića. Okrivljenik je istaknuo da svjedok Rašić u dijelu svoga iskaza, u kojem tvrdi da mu je on došao s ledja i pucao u civila, ne govoriti istinu. On u svojoj obrani tvrdi da je Rašić stajao na suprotnoj strani ceste, po sredini, odnosno u grudobranu, te da mu je on prišao prsimice na razdaljinu od oko tri metra iz koje je udaljenosti, nakon što je od njega dobio znak, pucao u Ergića. U obrani je naveo da je u trenutku kada je ispalio rafal bio iscrpljen ranijim akcijama na području Dragišića i Čiste Male, da nije spavao noćima, a u jednom trenutku je s dovezenoga unakaženog tijela hrvatskog branitelja pao plastični pokrov što ga je dodatno uzrujalo te je tada gotovo nesvesno prebacio pušku na rafalnu paljbu i zapucao u Ergića. Nakon toga je on samovoljno otišao u vojnu policiju, iz razloga jer do tada nikada nije ubio nenaoružanu civilnu osobu, te je i tada naglasio da je to učinio po naredenju.

U pogledu njegovog položaja u vojsci u kritičnom vremenu, okrivljenik je naveo da je on bio zapovjednik jedinice za specijalne namjene. Bio je pridodan vodu pri III. bojnoj 113. brigade. Prethodno je obučavao mladiće iz 145. zagrebačke brigade, kada ga je Ivica Odak pozvao u komandu 145. brigade i rekao mu da je došao poziv od 113. brigade i da bi on trebao ići tamo. Trebao je stupiti u kontakt s gospodinom Ergićem iz Pirovca, koji ga je kasnije odveo u komandu 113. brigade. Ta njegova specijalna postrojba je bila evidentirana, a on čak misli da su imali iskaznice 113. brigade. U tu postrojbu on je doveo nekoliko svojih ljudi i još je uključio neke iz 113. brigade, među kojima je bio i Petrić. U trenutku prelaska iz komande 145. brigade u 113. brigadu on je bio zapovjednik i instruktor jedinice za specijalne namjene, no u tom trenutku još nije imao nikakav čin. Ta jedinica za specijalne namjene pripadala je Zboru narodne garde, a

osnovana je u listopadu 1991. godine. Okrivljenikov neposredni nadređeni bila je „osoba gore iz vrha“, no on ne može reći njeno ime i prezime.

U pogledu zapovijedanja okrivljenik je iskazao da mu je prvi neposredni zapovjednik bio Ante Buha, po čijem je naputku trebao surađivati s Antom Juričevim – Martinčevim zvanim „Boban“. Dakle, zapovjed mu je mogao izdati samo Ante Buha, zapovjednik bojne 113. brigade. On mu nije izdao zapovjed da ubije civila Jovana Ergića, nego mu je takvu zapovjed osobno prenio Ante Juričev – Martinčev, a optuženik je pretpostavio da je ovaj tu zapovjed dobio iz komande, iz zapovjedništva, odnosno od Buhe.

Na koncu iznošenja svoje obrane opt. Vukušić je prigovorio iskazima svjedoka Rašića, Morića i Petrića u smislu da su isti neistiniti, te se još jednom ispričao obitelji ubijenoga Jovana Ergića.

Stranke su suglasno izjavile da nemaju dalnjih dokaznih prijedloga te je predsjednica vijeća konstatirala da je **dokazni postupak dovršen**.

Završni govori stranaka

Zamjenik ŽDO-a Šibenik je u svom završnom govoru naveo da je u postupku u cijelosti dokazano da je okrivljenik počinio kazneno djelo ratnog zločina, kako ga se tereti optužnicom. Predložio je da se u cijelosti prihvate kao točni i vjerodostojni iskazi svih svjedoka, posebno onih koji su bili očevici događaja pa u tom pravcu ističe cjelovite i potpune iskaze Nikole Rašića zvanoga „Zec“, Ante Buhe i Marijana Zorice, a i svih ostalih svjedoka po čuvenju, koji su u suprotnosti s obranom okrivljenika da bi u konkretnom slučaju postupao po zapovijedi što u postupku ničim nije dokazano te se analizom izvedenih dokaza ukazuje na nelogičnost i neosnovanost takve obrane. Istaknuo je da se radi o najtežem kaznenom djelu ratnog zločina, da je bez razloga i povoda ubijena nemoćna civilna osoba visoke životne dobi, koja je još prethodno donijela tijelo piginuloga hrvatskog branitelja. Također je naveo da se od olakotnih okolnosti okrivljeniku treba uzeti u obzir njegovo loše zdravstveno stanje, izraženo kajanje i isprika obitelji ubijenoga te njegovo sudjelovanje u Domovinskom ratu do samoga kraja istoga 1995. godine.

Branitelj okrivljenika je u završnom govoru rekao da u cijelosti ostaje kod obrane svoga branjenika, koji priznaje djelo na način na koji ga priznaje, ističući da je postupio po zapovijedi. Istaknuo je i psiho-fizičko stanje njegova branjenika u trenutku počinjenja djela pa u tom smislu upućuje na iskaz svjedoka Milija Miloša. Predlaže vijeću da kao olakotne okolnosti uzme u obzir njegovo priznanje, ratni put, sudjelovanje u Domovinskom ratu, izraženo kajanje i obraćanje obitelji pokojnika.

Okrivljenik se u cijelosti pridružio navodima svoga branitelja te je ponovio da se od trenutka počinjenja djela više ne osjeća kao normalna osoba, ima zdravstvenih problema te pati od nesanica i noćnih mora.

Objava presude

Nakon obavljenog vijećanja i glasanja vijeće je javno objavilo presudu i iznijelo bitne razloge svoje odluke. Opt. Vukušić je proglašen krivim za ubojstvo civilne osobe Jovana Ergića 29. prosinca 2010. godine na području Dragišića, čime je počinio ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina. U kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 17. svibnja 2010. godine pa nadalje, te mu je pritvor prodljen.⁷

⁷ Pri izricanju presude uvijek će se odrediti pritvor protiv okrivljenika kojem je izrečena kazna zatvora od pet godina ili teža kazna (čl. 102. st. 4. ZKP-a).